

Минҳохиддин МИРЗО

СОҲИБЗИРОҲ ЁҒДУСИ

Буюк бобокалонимиз Амир Темур шахсини англашда унинг бутун ҳаёти ва фаолияти, улуг салтанатни бошқариш ишларида адолат устувор бўлган тузуклари алоҳида ўрин тутади.

Муаллиф "Темур тузуклари", колаверса, Темурхон бобомиз васияти ва ўйтлари замидаги маъно ёки тузукларга таянган ҳолда, Соҳибзирон даҳосини маърифий шеърлари орқали очиб берисига интилган. Ушбу битикларни доинишманд ва бетимсол шахс, буюк давлат арбоби Амир Темур хикматларининг турли ҳаётйи мисоллар ва киёслар асосидаги ўзига хос шархи дейиш мумкин.

"Кимки бирон саҳрони обод қилса, ёки кориз курса ё бирон bog қўқартира, ёхуд бирон ҳароб бўйиб ётган ерни обод қилса, биринчи ийли ундан ҳеч нарса олмасинлар, учинчи ийли эса олиқ-солиқ конун-коидага муовифи хирож йигилсан."

Давлат ишларидан қарор бермоқка Маянисин англамай, асло шошмадим. У божми, солиқни ва ёки хирож Улусин ўйладим, ҳаддан ошмадим.

Кимки bog қилса гар, бирор саҳрони Ташландик жойларни этса гар обод. Ва ёки заҳмат-ла курса гар кориз Адолат ҳукмидан қидим уни шод.

Уч йилгача анга солиқ солмадим Ҳар бирин ҳолидан бўлдим меш огоҳ. Шузданим эл-улус доимо рози Шу бोис атадим адолатниноҳ.

Конун-коидага таяндим ҳар вақт Ҳар ишда инсоф-ла чиқардим қарор. Улус дуосидан юксалиб тож-тахт, Шундан мамлакатим бўлди барқарор.

1968 йили туғилган.

ЎзМУнинг журналистика факултетини тамомлаган.

"Кафтимдаги қизғалдок", "Хосиятли дунё", "Дераза раҳидаги гул", "Дарё ортидаги йиғи", "Кулиб тур, азизам" сингари ўндан зиёд шеърий, насрый китоблар ва драматик асарлар муаллифи.

— Козининг кизига қозонинг кора дейлами-сан, дагич эди-отам раҳматли, киноя қилиб. Сиз-ҳам эди мум тишилабина ўтирибисиз. Тишиниз түклигани билан сўзингиз бутундир. Елдан этингиз, элдан бетингиз кўймагандир ҳеч киса...

...

Момо чолни ёзириди. Чолнинг парвойи палак. Илжайганча айвон бурчидан чўнқайиб шалоқ тогорада эм ивтияти.

Момо малол олди. Ажинаси отланди:

— Нимага сўлжасиз? Улингиз ҳам ўзингизга ўшайди. Пойи-патақ. Чизикдан чиқса — чурраси тушади.

Чол яна илжайди: "Мени айтаяпти. Мени қарғаяпти. Боланг ўзингдай бўш деяпти. Бўш бўлса... Кимсан, фалони бой бўйиб довидести дунёга довруқ солариди... Ҳа-а-айт, калтаги калта кампира-а..."

Чол дилидагини тилига чикариб, палаҳонм тоши қиласан деб момого ўтириди. Бирдан дими-дирс бўлди-колди. Нафасини ичига ютди — тилини тишлади. Момонинг авзойи Азрилни кўркитдиган. Коши учб-учиб тушаётди. Чатоқ, коши учса тамом, чолни ёбютиб кўйди. Жаврашибдан жавар писади.

— Хўп, айтаман, ташлаб кетишиади. Ташлаб кетишмай кўрсинг.

Тасалли учун кампирга гапиридими ёки ўзига таскин бердими, чолнинг айтганларни муаллақ колди.

Момонинг коши жойига тушди. Ховури бошли. Бирок чолига кинояли алфозда синчков термуди.

— Кесагингиз кесакага етмайди. Жонингиз бордад дадил туринг. Одамларга ўшак бъзида уриб-систашнимиз билмайсиз... Галингиз кирни кирксин, оттадай бўлиб...

Чол ичкари ўйни очиқ эшигига қараб жилмайди. Момонинг олови яна гуриллади.

— Нимага мунча оғизнингизи очасиз... Куласиз-а. Кулинг...

Чол очик эшикка боши иргаб, имо килди. Остонада таглиги шалвирбигана турган уч ёшли набира — Ҳикмат кўринди.

— Ан-на. Ан-на-а! Пе-пе, — деди набира момо томон орбонглабина қадам қўяркан.

— Ҳай-айт, ўзимми отамкан шу! Ўзимми боламмикан шу! Ке. Ке-ке, полвон... Ох-ох-ох...

— ...чол кепак юки котган кўлларини бир-бирига ишқаб-коқиб ўрнидан турди.

Боласи тушмагар ҳам бола қараб жилмайди-да, момо томон юрди. Момо чолга магарурни қараб тиззасига келиб ўтирган набиришни кўз-кўзини пийпалади, чўлпиллатиб ўлди.

— Ан-на-а! Пе-пе-пе, — набира тиричилади.

— Ҳай... Сенга ўргатгандан ўргилдим. Анна демай момо дессан, нима қиларкин? Тиришак бўзуб тури, танглайнада шахарнинг шираси коттанига нима дейин-а? Момо де! Момо!

Чол офтобада илик сув, елим тогора кептириди. Болани ювонтиришиди. Пахмоқ кўйлак-иштон кийдиришиди. Бобо набирини бўйни, ярим очик кўксини соколи билан қитиклаган бўлди.

— Ат-та-а! Кўя бия... (Ота, кўйга бераман.)

Бобо бош иргади.

Симтўр билан ўралган кўрадаги кўйларини ётмогорага урди.

Катта бир қўй остида ўралашиб, оғига ёпиштаган кўзичоқнинг қиликлари боланинг завкини тошириди. Қўзичоқ кетини ўтийтиб кўйга тармашиб олар, зум ўтмай оғизда суоти юки дикдик сакраб, маъраб ҳам кўяди. "Мамма эмди. Ойиси... мамма байди..." ўйлади бола. "Ойиси экан... Ойиси мамма байди..." Боланинг ёдига сўргич тикилган сутшишиади. Боланинг "мамма"си шу. Ойиси "мамма" деб шуни айтган. Туғилбиди, сут солинган шишиша — мамма! Кўй боласига бошқаша маварикан. Бола ташманди. Сутшиши — мавмани кўмсади.

— Ат-та, мам-ма-а!

Чол боланинг желаги барига ўраб кўтариб олди. Кампирнинг ёнга кайди. Момо тоқчадан илик сут солинган "мамма"ни олиб болага узатди. Бола куроқи кўрпана устида чалқайрамон ўтган кўйи сўргични ютоқиб эма бошлади.

— Эт битиб, жир битиб, тўпносдайганинга бўлди. Иккиси ҳафтада ўнгайди болам бечорча.

Инганинг тешигидан ўтгудагига алфозда, ранг-рўйи сомон бўлиб келувди. Билмайман, булар болани нима килишган? Эрталаб чиқиб кечкурун қайтишиади, эр иш деб югуради, хотин иш деб югуради, бола бечора бирорвонинг кўлида... Знага дермиш. Знаганг эмчакдош бўлариди. Момо викор билан чўнтига кўл солиб, шапалоқдек қора матоҳини олиб кулогига ётиб

Назм, наср

1965 йили туғилган.

ЎзМУнинг журналистика

факултетини тамомлаган.

"Нилуфар", "Кўнглим

кортаклари", "Гуллаш пайти

келди, боғларим", "Софинч

салтанати" сингари

китоблари чоп этилган.

"Дўст-душмандан кимки менга илтижо келиб келгудек бўлса, дўстларга шундай муомала килдимки, дўстлиги янада орти, душманларга эса шундай муносабатда бўлдимки, уларнинг душманлиги дўстликка ўланди".

Мушкуллар кўп эрур билсанг ҳаётда, Қайиқда сун тўлиб бир кун, балиқни. Дарёга гарк бўла бошлаган чоғи, Мададга кўл чўзди унга дўст очви.

Ҳаётнинг минг турли синовлари кўп, Минг турли хатарлар, ҳадик жонингда. Энг мушкул чоғида ҳам мададга шайхар, Сен учун жонифило дўстинг ёнингда.

Дўст — мадал, дўст — таян, дўст бу — кувончинг, Дўстлар бор билди ўтилган. Ким сенга ўйлоду содик унутма, Маҳкам тут мададга чўзган қўлини.

Дўстлар бор, меҳр ва оқибат бордир, Юртлар бор — бутун эл дўст бўлиб яшар. Сен шундай оқибат кўрсаттил тоқи, Сени дўст деб билсан ўзига башар!

Энг баланд минора ҳам ердан кўтарилигай. Ниятдан бошланар улкан ишлар, "Бўл" деган ҳақ сўздан яралди дунё. Булутлар бағридан тушган томичдан Жамланмини пишқирган ҳар асов дарё.

Сўздан яратилимиш мангу ҳикматлар Навкардан бошлангич курдатли шашкар. Қадринг баланд тут, эзозла ҳар вақт, Сен-чин фидоликка тайёр ҳар аскар.

Ҳақ амри-ла топдинг марҳамат, эзоз, Ниҳоддан улгайган улкан чинор ҳам. Бир ҳикмат маънисин унутма, зинҳор: Ердан кўтарилигай баланд минор ҳам.

ту эсонлашув томорқа ичидаги ўтирган кампирнинг қаҳрини кўзгади: "Йўтартганиши қара... Болани бу эмас, бола буни яратиб кўйгандай, ўтилнинг олдида тилиқийшиклик қиласи... Кенинни ҳам келинайи дейди кирилтур..."

— Ассалому алайкум! Эй-ей. Энажон! Ҳашар зўр-ку! — Ўғил томорқа томон из бурди. Улар икки қадам ташлаган ҳам эдики, кампир ўрнидан тура солиб, кўли билан айвон томон ишора килиб амр эти:

— Уйга! Ўйга кирилганлар, мен хозир борман. Бовоси, уйга опкиринг буларни.

Кампир томондан бир совуқ шамол эсганини пайлаган "мехмонлар" ноилож ичкарига йўл олиши.

— Ан-на, дада келди. Ой-келди, — деди бора нечундир хавотирили оҳанга.

Момо набирага кўз кириши ташлади:

— Ҳа, келишиди. Сайибларинг (эгаларинг) келишиди.

Момо ўзига ўзиғи шашап тортиб юборди. Ойи спасининг бўйиндан олди, урди... Ойиси йигилни бўйиндан нимадир тикилган ким билинди. Бола ёғасини кўзсан, оғизни ўтириб келиб ўтириб кетди. Чинкириб йиглади.

Деярли ҳар куни шу ахвол... Ҳаммаси телефонда гаплашишиади. Сўнг уришишиади.

...Бола кун бўйи момо билан ҳовлида андармон бўлди.

— Ан-на, бу нима?

— Бола, ҳадикада келиб кетди. Ой-келди, — деди бора нечундир хавотирили оҳанга.

Момо набирага кўз кириши ташлади:

— Ҳа, келишиди. Сайибларинг (эгаларинг) келишиди.

Момо ўзига ўзиғи тикилган ким билинди. Бола кулиб оғизни ўтириб кетди. Чинкириб йиглади.

Келин ҳоз кампир, гоҳ набири юзидан ўтиб, ҳамду хушмадни ўтирга кўйди. Бола рўйхушлик бермади.

Ичкаридан ўғил турмай, майдаро кўзини ўтириб оғизни ўтириб кетди. Чинкириб йиглади.

Боланинг момога ёпишганини қўриб ўғил ва келин ҳушхол кулишиди.

Келин боланинг келишиди. Ойи ўтириб кетди. Кампирнинг ҳай-хайлайди:

— Болани нима қилмокчисан? А-а?

— Ўғил хижолатли, имдодли бир ахволда жилмайди:

— Энажон, эртага кетамиз. Шу... шу... бир гап бор...

— Айт! — Келинингиз билан бирга таътилга чиқдик.

Очиғи, кишилодка қолмокчиликдик. Бугун билдик, халиғи, ўш, санаторияга путёвка ҳал бўлиб колибди. Йўлдалигимизда танишим кўнгирок килиди. Ҳозир олмасак, кейин топиш қўйин бўлади, шунга путёвка... ҳаммага ҳам топилавермайди... Ҳалиғи, Карлови Вари деган жойи.

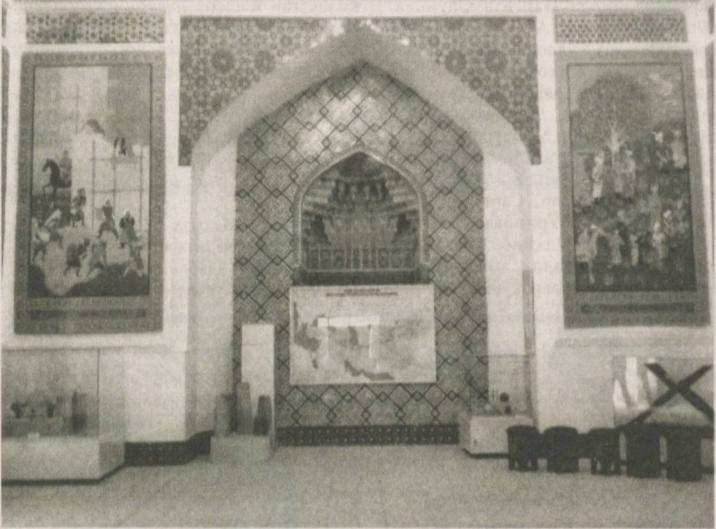
Кампир дастлаб ҳеч нарса англ

Буюк Соҳибқирон ва тенгизсиз саркарда Амир Темур шахси неча авлод шоир-ёзувчилари, тарихчи-файлусуфлари, санъаткору мусаввирларини қизиқтириб келаётган бежиз эмас. Асрлар оша дунё ахлини пол қолдириб келаётган маҳобатли тарихий обидалар, осори-атиқалар, бебаҳо хунармандлик буюмларидан тортиб, миниатюралару тасвирий санъат асарлари ҳар қандай ижод кишислига ҳайрат ва илҳом буғишилаши, шубҳасиз. Бу борада мусаввирлар муносабати алоҳидаги аҳамиятни касб этади. Чунки давр нағасини, руҳини асрлардан асрларга элтувчи ёрқин воситалардан бири тасвирий санъат асарларидир. Айниқса, даврлар оша бизгача етиб келиб, мустақиллик шарофати билан қайта тикланиб, ўзига хос қиёфа касб этадиган Шарқ санъатининг нағис турларидан бўлған миниатюра рангтасвири бугун жон миқёсида эътироф қозономокда.

Улуғ мусаввир Чингиз Аҳмаров шоирдларидан бири, "Халқаро уста" дипломи соҳиби Тойир Болтабоев ижодида ҳам Соҳибқирон Амир Темур мавзуси алоҳидаги ўрин тутади. Мусаввир устоз ташаббуси билан тузишган "Санойи нағис" гуруҳидаги ҳамкаслари тарихий меросни аввалиш сиёсати бежиз давлат миқёсида амалга оширилаётгани йўқ. Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг республика Манъавиятида маърифат кенгаши ҳамда Истеттоддли ёшларни кўллаб-куватлаш Улуғбек жамғармаси томонидан тай-

ЭЗГУЛИКНИНГ ОЙДИН ЙЎЛИ

лари билан биргаликда бажарган энг машҳур ишларидан бири Темурийлар тарихи музейидаги деворий суратидир. "Буюк соҳибқирон – булук бунёдкор" деб номланган триптихда улуғ саркарданинг ҳаёти ва фаслияти маҳорат билан тасвириланган. Жамоа мазкур асар учун Камолиддин Беҳзод номидаги Давлат мукофотига сазовор бўлган. Т.Болтабоев сўнгти йилларда Шахрисабзда барпо этилган "Оксарой" мажмуасини беzaш ишларидан бириди.

Ана шу ҳақоний сўйлар "Оксарой" мажмуаси устидаги изланишларда яққол ифодасини топди. Мажмууда юртимизнинг ўндан ортиқ таниқи музаввири бор маҳоратларини ишга солиб иход килишиб. У ерда жойлашган Амир Темур номидаги моддий маданият тарихи музейинин Марказий залига иштедодли мусаввир Фай-

рат Камолов билан бирга суратлар ишладик. Саккизта суратда Соҳибқироннинг бунёдкорлик ишлари, илм-фан, санъатга ҳомийлиги, улг олим Ибн Халдун билан сухбатлашиш жараёни, ўша даврдаги спорт, мерганлик, кураш, боб санъати каби мавзулар акс этирилган. Шубҳасиз, барча асрлар миниатюра услубида чизилган.

Шуни айтиш керакки, уч йил давомида "Оксарой" мажмуасида жуда катта ишлар амалга оширилди. Хатто қатла ҳаётини кеси тикланиди. Бу улкан мажмуя ҳалқимизнинг буюк Амир Темурга юксак эътироми намунасидир.

Мусаввир билан сұхбат асносида унинг Соҳибқирон Амир Темур боғларига ниҳоятда қизиқишини англайдик. Бу боғларининг тарихий ҳолати ҳақида фикрлари, бугунги кун нуқтати назаридан ўйлаб қўйтган ниятлари бизни қизиқтириб қолди. Т.Болтабоев Амир Темур 1380-1404 йилларда Самарқанд шаҳри атрофида, ё Самарқандда, эҳтимол Амир Темур номи билан боғлиқ бошча бир жойда курдиган ўн иккита боб ҳақида гап борган деярли барча тарихий асрларни ўқиб, ўрганиб чиқсан. Улар орасида Клавихо, У.Вамбери, Фиёсiddин Али, Абу Ҳожа Тоҳир, Шарафиддин Али Язидий, Захиридин Бобур, В.Вяткин, И.Суҳарев, М.Масон, Г.Пугаченкова ва бошқаларининг асрларни бор.

— "Оксарой" мажмуаси атрофида, ё Самарқандда, эҳтимол Амир Темур номи билан боғлиқ бошча бир жойда курдиган ўн иккита боб ҳақида гап борган деярли барча тарихий асрларни ўқиб, ўрганиб чиқсан. Улар орасида Клавихо, У.Вамбери, Фиёсiddин Али, Абу Ҳожа Тоҳир, Шарафиддин Али Язидий, Захиридин Бобур, В.Вяткин, И.Суҳарев, М.Масон, Г.Пугаченкова ва бошқаларининг асрларни бор.

Ана шу ҳақоний сўйлар "Оксарой" мажмуаси устидаги изланишларда яққол ифодасини топди. Мажмууда юртимизнинг ўндан ортиқ таниқи музаввири бор маҳоратларини ишга солиб иход килишиб. У ерда жойлашган Амир Темур номидаги моддий маданият тарихи музейинин Марказий залига иштедодли мусаввир Фай-

Рассом ва замон

лик ва маҳобатда бу каби иншоотлардан қолишимайди. Худди уларга ўхшаб дунё сайдёлари ва олимларини ҳайратга соглан Амир Темур боғлари ҳам жаҳонда тенги йўқ мавъо бўлган.

Машҳур боғлар макетини яратишмада таникли олим Пўлот Зоҳидовнинг "Зеб ичра зийнат" китоби ҳам катта рол ўйнади. Ҳозирча қозғоди акс эттан боғлар ўша даврдаги маълумотларда сакланған қолган қиёфада чизилган. Масалан, "Боби Дилкушо" марказида иккি ошёнли, уч токи ва олий гумбазли ҳашамдор кўш бор. Бобур Мирзо бу ҳақда "Бобурнома"да шундай ёзған: "Дилкушода ҳам улуг кўшк солдирибдур, ул кўшқда Темурбекнинг Хиндистон урушини тасвир этибдурлар". Бизнингча, бу қаср ичини ўзбек миллий деворий тасвирий санъати йўналишидат. Соҳибқирон

галабаларини тасвирловчи маҳобатли асрлар билан жиҳозлаш мумкин. Боги Шимол қасрингин ички бе-заклари нақшинкор бўлиб, уни хитий чиннилари, кулолчиликнинг шиша-ойна асрлар билан безаташ, шу орқали хунармандликнинг бу йўналишидат 14-15 асрларда юксак даражада бўлганини намоиш этишади.

Шуни айтиш керакки, уч йил давомида "Оксарой" мажмуасида жуда катта ишлар амалга оширилди. Хатто қатла ҳаётини кеси тикланиди. Бу улкан мажмуя ҳалқимизнинг буюк Амир Темурга юксак эътироми намунасидир. Мусаввир билан сұхбат асносида унинг Соҳибқирон Амир Темур боғларига ниҳоятда қизиқишини англайдик. Бу боғларининг тарихий ҳолати ҳақида фикрлари, бугунги кун нуқтати назаридан ўйлаб қўйтган ниятлари бизни қизиқтириб қолди. Т.Болтабоев Амир Темур 1380-1404 йилларда Самарқанд шаҳри атрофида, ё Самарқандда, эҳтимол Амир Темур номи билан боғлиқ бошча бир жойда курдиган ўн иккита боб ҳақида гап борган деярли барча тарихий асрларни ўқиб, ўрганиб чиқсан. Улар орасида Клавихо, У.Вамбери, Фиёсiddин Али, Абу Ҳожа Тоҳир, Шарафиддин Али Язидий, Захиридин Бобур, В.Вяткин, И.Суҳарев, М.Масон, Г.Пугаченкова ва бошқаларининг асрларни бор.

Боғларни бу тарзда бир жойда жамлаб тузишдан мақсад шуки, юртимизга келаётган сайдёлар фақат "Оксарой"-нинг ўзини кўрмасдан, бир йўла боғлар ва унга жойлаштирилган Амир Темур даврини эслатувчи жиҳозлар билан танишиб, ўша давр турмуш тарзи, сиёсати, санъатини ҳам ўрганишилари мумкин. Шунингдек, бу боғлар ўқувчи ва талаба-ёшлар учун тайёр кўргазма бўлиб ҳам худди шу тарзда даврага ҳамоҳанг жиҳозланади.

Юқоридаги фикрлар моҳир мусаввир Тойир Болтабоевнинг "хәйлида пайдо бўлиб, қозоз саҳифаларига муҳрланган ниятлар, албатта. Ижодкор борки, орзу-хәйллари рўёби йўлида изланади, фикр юритади. Бугун қозоз тушган эзгу ниятлар амалга ошиб колса, ажаблас. Ахир, эъзгуликнинг йўли ойдин, дейдилар-ку!

Гулчехра УМАРОВА

БАХТГА ЁР БАСТАКОР

Ўзбек композиторлик мактабининг ёрқин намояндадаридан бири, Ўзбекистон Республикаси санъат арбоби, профессор Ҳабибулло Раҳимов миллий мусиқа маданиятимизни нафақат республикамиз, балки чет давлатларда ҳам намойиш этиб келаётган санъаткорлардан.

Ҳ.Раҳимов отаси, моҳир гижжаки Файбулла Раҳимов ёрдамида гижжакличиши ўрганди. Кейинчалик мусиқа билим юртингизни гижжак синифда таҳсил олди. Ўқиш давридаётк мустақил кўй-кўшиклар басталай бошлаган Ҳ.Раҳимов дастлаб консерваториянинг бастакорлик факултети тайёрлар курсларида, кейин асосий босқичларида профессор Борис Гиенко синифда тасвир этибдурлар". Бизнингча, бу қаср ичини ўзбек миллий деворий тасвирий санъати йўналишидат. Соҳибқирон

галабаларини тасвирловчи маҳобатли асрлар билан жиҳозлаш мумкин. Боги Шимол қасрингин ички бе-заклари нақшинкор бўлиб, уни хитий чиннилари, кулолчиликнинг шиша-ойна асрлар билан безаташ, шу орқали хунармандликнинг бу йўналишидат 14-15 асрларда юксак даражада бўлганини намоиш этишади.

1974-1976 йилларда ўзбекистон профессор Борис Зейдман синифда ассистент-стажёр сифатида шоир Тўлкин сўзига "Освенцим" номли 7 кисмли ораторияни тақдим этди. Мусиқа орқали ифодаланган чукур фалсафий мушоҳада, уруш даҳшати, бегуноҳ одамларнинг оху нолалари, кучли драматизм ёш бастакорнинг истеъодиди-ни намоён этди.

1976-1978 йилларда ўзбекистон профессор Борис Зейдман синифда ассистент-стажёр сифатида шоир Тўлкин сўзига "Освенцим" номли 7 кисмли ораторияни тақдим этди. Мусиқа орқали ифодаланган чукур фалсафий мушоҳада, уруш даҳшати, бегуноҳ одамларнинг оху нолалари, кучли драматизм ёш бастакорнинг истеъодиди-ни намоён этди.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

— Ҳалк мероси, миллий маданиятимиз икодимда асосий ва мухим ўрин тутади, — дейди санъаткор. — У мен учун илҳом булғидир. Қанча ўргансиз, маъносини англашга қанчалик ҳаракат кильсангиз, туб-тубидан шунча янги кирраларни топасиз. Мумтоз куйларимиз, ҳалк меросини қайта-қайта таҳлил қилганимда, унга бот-бот мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. Замон воқеиликага ҳамоҳанг тарафа композитор дозарб мавзуларга, маънавий қадриятларга мурожаат этади.

Ҳ.Раҳимовнинг ҳар бир асарида тарен миллий асос мавжуд, дид, оҳанг танлови, услубий яхлитлик ва бадий муштараклар бор. З

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 марта “Атоқли давлат арбоби ва ёзувчи Шароф Рашидов таваллудининг 100 йиллигини нишонлаш тўғрисида”ги ПҚ-2854-сон Қарорига асосан

Ўзбекистон Бадий академияси
Шароф Рашидов сийомоси тасвириланган
ҳайкални яратиш бўйича танлов эълон қиласди.

ТАНЛОВ ШАРТЛАРИ:

Шароф Рашидов сийомоси ибрат сифатида ёш авлодимизда ватанпурварлик, миллатпурварлик ҳамда фидойилик ахлоқий тўйгуларни ўйготувчи давлат арбоби ва адабининг қиёфаси намоён бўлиши, ҳайкал лойиҳаси бетакор бадий ечимга эга бўлиши, унда акс этадиган бадий қиёфанинг юксак эстетик талаб даражасида яратилиши, бадий foянинг изчилигига эга бўлиши керак.

Ижодий танловда бадий таълим бўйича мутахассис ҳайкалтарошлар, монументал санъат соҳасида ва замонавий шаҳарсозлиқда ҳайкаларни ўрнатиш бўйича тажрибага эга бўлган мутахассислар иштирок этишини мумкин.

Лойиҳа эскизларининг танловга мўлжалланган модели кўчириш ва узок муддат сақлашга

мўлжалланган исталган материалдан тайёрлашини мумкин.

ТАНЛОВ ЎТКАЗИЛАДИГАН ВАҚТ:

Танловга тақдим этиладиган ҳайкал лойиҳалари 2017 йил 28 апрелга қадар ҳайъат аъзолари томонидан қабул қилинади.

ТАНЛОВ ХАҚИДА ТЎЛИК МАЪЛУМОТ:

Ўзбекистон Бадий академиясининг интернет сайтидан олиши мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, 100029, Ш. Рашидов кўчаси, 40-й. Ўзбекистон Бадий академиясининг Бадий кўргазмалар дирекцияси. Марказий кўргазмалар зали.

Боғланиш учун телефон рақами:
256-51-45.

Аризалар 2017 йил 1 майдан 30 майгача

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон Бадий академияси тасарруфидаги Республика ихтисослаштирилган санъат мактаб-интернати 2017 – 2018 ўкув йилига 2010 йилда туғилган иқтидорли ўғил ва қиз болаларни тасвирий санъат ва мусиқа ўйналишлари бўйича танлов асосида ўқишига қабул қиласди.

Кабул қилинади. Кабул имтиҳонлари 3 июндан бошланади.

Манзилгоҳимиз:
100152, Тошкент шаҳри,
Учтепа тумани, 22-мавзе, 1-А уй.

Телефонлар:
274-92-21, 274-96-45, 274-96-44.

Муносабат

Президентимизнинг Тошкент шаҳри Юнусобод туманидаги Увайсий маҳалласига ташрифига багишланган кўрсатуда маҳалла аҳолиси учун яратилган куляй шароитлар, болалар спорт майдончалири, янги тубхонанни, айниқса, нуроний отахонга онахонлар, кувончлари ичига симгаётган баҳтиёр ўғил, қизларни телевизорда кўриб хурсан бўлдим.

Учрашувда Юртбошимиз маҳаллалар барпо этилган кубхонада бўлиб, улуб шоира Увайсий туғилиб ўтсан Марғилон шаҳри билан маҳалла аҳлининг ҳамкорлигини ташкил этиши, китобхонника янада ётиборни қаратиш даркордигини таъкидларши барчамизнинг кўнглимиздаги гап бўлди.

Мана, ўн етти йил бўялятики, Марғилон шаҳрида Жаҳон отин Увайсий номидаги адабий тўйгаралар фоилият кўрсатиб кельмоқда. Шу йиллар мобайнида ушбу тўйгаракла таҳсил олган қизларимиз, 2000 йилда Дилфуза Содиқова, 2005 йилда Наргиза Охунова, 2007 йилда Нилуфар Абдуғаниева, 2011 йилда Дилнавоз Кўлдузлар Сулфияномидаги давлат мукофотига сазовор будиллар. Яна уч нафар ёш ижодкор: Назира Маҳсудова, Дилнавоз Кўлдузлар ва Абдуланоп Мансуров Республика “Юрт келажаги” (“Келажак овози”) ёшлар кўрик-танлови голиблигиги кўлга киритилар, Сарвиноз Турдалиева, Дилнавоз Ўринова, Абдуланоп Мансуров, Маҳдиё Ҳошимова Республика “Камалак юлдузлари” – “Янги авлод” ёшлар кўрик-танлови

Увайслар ичра вайсий бўл,
муҳаббат тафтида Маҳмуд,
Саодат саҳфаси ичра
ўқиб ишо Увайсийдан.

Исмоил Маҳмуд МАРҒИЛОНӢӢ,
Марғилон шаҳридаги Жаҳон отин
Увайсий адабий тўйгарага раҳбари,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзоси

МЕЧ БАХТЛИМАН

Илк танишув

Маржона
КОДИРОВА,
Хатирчи
туманидаги
11-мактабнинг
7-синф ўқувчиси

Болалар бекати

ВАТАНИМ

Мен бахтиман, бахтиман дўстлар,
Шу тупроқдир гўзал чаманим.
Ўзга юртмас — шу бахти ўлка
Меникидир, менинг Ватаним!

Мен бахтиман, бахтиман дўстлар,
Олтин нурин сочар қўёшим.
Қўзларимга тўтиб бўлар,
Ҳар зарраси, ҳар тогу тошим.

Мен бахтиман, бахтиман дўстлар,
Мустақиллар менинг Ватаним.
Шу боисдан гурурга тўлар
Юрак-багрим, жоним ва таним.

БАЙРОФИМИЗ

Байроқда бор тўрт хил ранг,
Тўртта маъно беради.
Жуда гўзал, бир қарагн,
У ҳиллираб туради.

Қўк ранг — мовий, мусаффо,
Тиниқ осмон рангидир.
Оқ ранг — тинч, соқин ҳаво,
Бахт-саодат рамзиидир.

Қизил — томирдаги қон,
Ажоддлар бизга ҳамдам.
Яшил ранг — боғу бўстон,
Фаровонликдир ҳар дам.

Байроқда бор тўрт хил ранг,
Тўртта маъно беради.
Жуда гўзал, бир қарагн,
У ҳиллираб туради.

АНЖУМАНГА ЧОРЛАЙМИЗ

Мустақиллик йилларида ҳалқимизнинг маърифий, маданий-илмий салоҳиятини юксальтириш, турмуш даражасини кўтариш ўйлида жуда кўп ишлар амалга оширилди. Бу салъ-ҳарқатлар ўзининг ижодий самараларини бермоқда. Буни маддакатимиз марказидан олис вилоят ва туманидаги ҳам кўриш, кузатиш мумкин. Ана шундай музофотлардан бири Денов туманидир. Академик Г.А. Путченкова “Холчайн” номли китобида Денов шаҳрига унинг атрофи бўланган иккى минг йил иллари ҳам савдо-сотик ривожланган, гуллаб-яшнаган худуд бўлганинг таъкидлайди.

Холчайн Денов шаҳрининг куннингариди, Сурхон дарёси бўйида жойлашган. Олимилар Холчайннинг кўйиронида, Сурхондарё Кўзилсу билан кўпилган жойида Бурдак деган қадими манзилхоҳ-шаҳар қодикларини топшиши. Мутахассислар Будурчани Будурчай нисбатан берадилар. Демак, мисоданд илларга бўлаларда буддийлик алоҳидаги мавжига эга бўлган. Бу манзилдан Кўзилсу дарёси бўйлаб юқорида Денов тупроқ-ўғонлигининг пойдан чиқасиз. Олимилар бўйрон милодининг III-IV асрларida барпо этилганни таҳмин кўзиладилар.

Айтиларича, ҳар қандай азамат дарахтнинг бўйи унинг томирига баробар бўлар экан, Деновнинг бутунги салобатини ҳам унинг 2300 йиллик тарихи билан изоҳлаш мумкин. Денов иқлимининг мўтадиллариги, оқар сувларининг мўллиги дехончилар учун қўлай. Фаровонлик эса ҳалқининг маданий-маърифий даражасини ижобий тасир кўрсатади. Истиқол қадим Деновнинг ҳам тараққиётнинг ойдин ўйлита олиб чиқди. Деновда туғилиб камолга етган Тогай Муродлинг “Юлдузлар манғу ёнди”, “От кинаган оқшом”, “Ойдинда юртнад одалар” сингари киссалари, “Стамдан қолган далалар” романи ўзбек адабиётида фавқулодда ҳодиса сифатида эътироф этилди.

Шу йилнинг 15–17-aprel кунлари Деновда Адабиёт таҳсилатида ғулбонлиги. Бу ажуман китобхонлар мадданияти, китоб мутоласи, мадданият-маърифат тарғиботини ўз ичита олган ҳақиқий адабиёт байрами бўлали, деб умид қиласиди.

Тошлимир ТУРДИЕВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатсан мадданият ходими,
Ўзбекистон ёзувчилар уюшмаси аъзоси

Ўзбекистон давлат санъат ва мадданият институти
ректорати ва жамоаси институт ҳузыридаги педагог
кадрларни қўйта тайёллаш ва уларнинг малакасини
ошириш тармоқ маркази бўлим бошлиги Бахтиёр
Салайдиновга отаси

Шавкат ота САЛАЙДИНОВИИнг вафоти муносабати билан чукур таъзия билдиради.

Тошкент молия ва иқтисо
диёт коллежи томонидан
2000 йилда Маҳкамова
Муяссан Ботировна номига
берилган №343104 рақамли
диплом йўқолгани сабаби
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ЖУМА КУНАРИ
ЧИҚДА.

СОТУВДА НАРХИ
ЭРКИН.

Сизга тақдим этилаётган ўзбек
ва жаҳон адабиётининг энг сафа намуналаридан
дахроманг бўлинг.

Мурожаат учун манзил: 100128, Тошкент ш., Лабзак кўчаси., 86 уй.
Телефонлар: (+99871) 241-83-29. Моб.: (+99895) 144-41-82, (+99893) 791-00-70, (+99895) 195-42-42
www.gglit.uz E-mail: info@gglit.uz

Махсулотлар сертификатланган. Хизматлар лицензияланган.

Таҳририятга келган қўлэзмалар таҳсил этилмайди ва муаллифларга қайтарилмайди.
Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланши мумкин.
Масъул котиб — Асрор СУЛАЙМОНОВ
Навбатчи мухаррир — Аҳмад ОТАБОЕВ
Сахифалов — Зафар РЎЗИЕВ
«ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси.
Босмахона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишига топшириш вақти — 21.00. Босишига топширилди — 19.50.
Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 26.11.2014 йил 0283-рекам
билинг рўйхатга олингага. Адади — 5578. Буюртма Г — 482. Ҳажми — 3 босма табоқ А-2.
Нашр кўрсаткичи — 222. Ташкилотлар учун — 223. 1 2 3 4 5 6

МУАССИС:
ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАР
УЮШМАСИ

ҲОМИЙ:
“МАТБОУТ ТАРҚАТУВЧИ”
АКСИЯДОРЛИК КОМПАНИЯСИ

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодини
телефонингизни орқали сканер қилин.

ФО'zbekiston
adabiyoti va san'ati

Манзили: Тошкент — 100083, Матбуотчилар кўчаси, 32
Қабулхона — 233-52-91
Котибият — 233-49-93
Танқид ва адабиётшунослик бўлими: 233-58-86
Санъат бўлими: 233-56-40
Ижтимоий ҳаёт бўлими: 233-57-42

